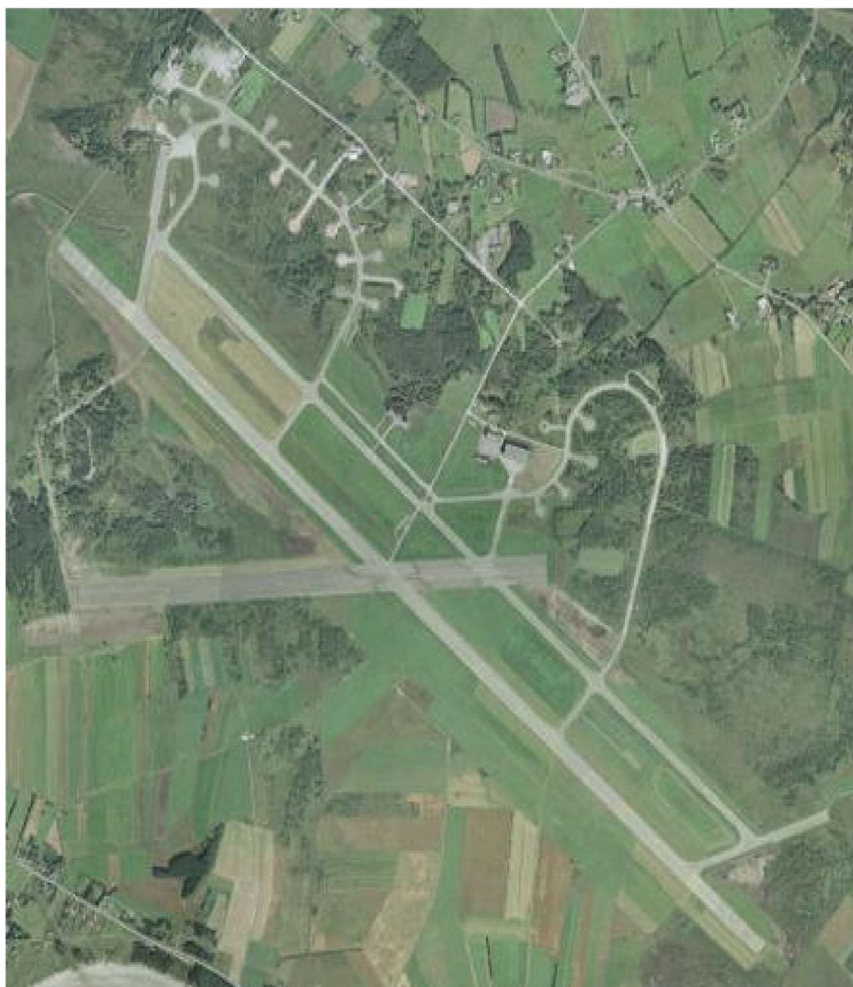


# **FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA**

---

**Utgitt av Flyplassjefen**



# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

<b>INNHALDSFORTEGNELSE</b>	<b>S.1-4</b>
1.1 Forord	s. 5
1.2 Revisjoner / Ansvar for utarbeidelse og vedlikehold	s. 6
<b>2. KONSESJON OG GODKJENNING</b>	
2.1 Konesesjonsdokument	s. 7
2.2 Kart over konsesjonsområdet	s. 8
2.3 Vilkår for godkjenning	s. 9
<b>3. GENERELLE FLYPLASSDATA</b>	
3.1 Organisasjonskart	s. 10
3.2 Flyplass data	s. 11
3.3 Flyplasskart, AC	s. 12
3.4 Hinder	s. 13
3.5 Kart Lista Vindmøllepark	s. 14
3.6 Airborne Wind testaktivitet	s. 15
Figur rød linje viser inn/ utflygings flater	s. 16
Fareområdet projisert	s. 17
3.7 Restriksjonskart Sirkling Inn/ utflyging støysoner	s. 18
3.8 Skilting Merking og vindpølser	s. 19
3.9 Flynavigasjon	s. 20
3.10 Kunngjøring av Flyplassdata	s. 20
<b>4. OPERASJON OG VEDLIKEHOLD</b>	
4.1 Generelle regler for bruk av flyplassen	s. 21
Kontaktpersoner, telefoner	s. 21
4.2 Manøvreringsområdet	s. 22
4.3 Oppstillingsplasser	s. 22
4.4 Sløkkemidler	s. 22
4.5 Oversiktskart	s. 23
4.6 Varsling ved ulykker, telefonliste	s. 24

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 4.7 FLYOPERATIVE BESTEMMELSER

		s. 25
	Generell flyging, begrensinger i bruk	s. 25
4.8	Retningslinjer for Jæren Sportflyers	s. 26
4.9	Kart over Flyområde for modelljets	s. 27
4.10	Droneflyging på eller ved flyplassområdet	s. 28
4.11	Rapportering	s. 28
	Uregelmessigheter	s. 28
	Uhell	s. 28
	Ulykker/ hendelser	s. 28
4.12	Stenging av flyplass	s. 29
4.13	Arrangementer	s. 29
4.14	Avgifter	s. 30

## FERDSEL

4.15	Ferdseil og adgang, generelt	s. 30
		s. 31

## YTRE MILJØ

4.16	Miljøhensyn - generelt	s. 32
4.17	Fugl og dyr, tiltak	s. 33
4.18	Vedlikeholdsaktivitet	s. 33

## 5. RAPPORTERINGSSYSTEM

5	Rapportering av flybevegelser	s. 34
---	-------------------------------	-------

## 6. BAKKETJENESTE

	Formål	s. 34
	Plasstjeneste	s. 34
	Inspeksjoner	s. 34
	Elektrotjeneste	s. 34
	Brann/redning	s. 34
	Tårnet, Lista	s. 34

<b>FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA</b>		
Versjon: 03	Rev. Dato: 31.12.2024	Dok. eier: Flyplassjefen

## 7. BEREDSKAPSPLAN

7.1 Varsling av krise eller hendelser s. 35

7.2 Orienteringskart med havariveier s. 36

9. ØVRIGE HÅNDBØKER FOR LISTA s. 37

10. Kvitteringsliste for at håndboka er gjennomlest. s. 38

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 1.1 Forord

Flyplassen på Lista ble etablert av tyskerne under annen verdenskrig som en del av Festung Lister. Rullebane 09-27 på ca 1550m x 80m betong ble påbegynt i 1942 etter mange uhell på plankeflyplassen. Etter krigen ble de besluttet at Lista flyplass skulle bygges ut til en NATO standard base og det arbeidet ble sluttført i 1955. Det var sammenhengen militær og sivil operativ drift på flyplassen frem til høsten 2007.

September 2007 ble lufthavnen nedgradert fra 4-D, IFR til VFR dag, MTOW 5700kg/ maks 9 pax. Samtidig opphørte det formelle luftrommet rundt flyplassen og alle flysikringstjenester ble lagt ned.

Flyplassen vedlikeholdes så langt som mulig (sikkerhetsområders størrelse, rullebanemerking osv.) som før nedgradering (BSL E 3-2).

Flyplassen er åpen for offentlig bruk. Bruken i dag er flyklubber, annen ikke ervervsmessig lufttrafikk, droner og en klubb for jet modellfly.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 1.2 Revisjoner:

Versjon:	Beskrivelse:	Dato:	Utført av:
01-2023	Opprettelse av ny utgave	01.03.2023	BMP
02-2023	Diverse rettelser	15.06.2023	BMP
03-2024	Diverse rettelser	31.12.2024	BMP

### Flyplasshåndboka

Hensikt og målsetting med flyplasshåndboka er å presisere ansvarsforhold, samt opplyse brukerne hvilke regler og bestemmelser som til enhver tid gjelder og hvilken utforming flyplassen har.

Vi kunngjør på denne måten gjeldene lokale bestemmelser, prosedyrer, regelverk og adgangskontroll

Håndboka lever og ved endringer som gjelder flyplassen, endres boka. Bokas innhold revideres en gang i året, pr. 31. desember.

Flyplassjefen kan delegere ansvaret for flyplasshåndboka til leder for bakke, sikkerhet og kvalitet

Håndboka kunngjøres på Farsund lufthavn sin hjemmeside og er tilgjengelig der.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 2.1 Konesjonsdokumentet, ref BSL E 1-1



N O R G E

### Konesjon for lufthavn til offentlig bruk

I henhold til lov av 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 7-5 gis herved konesjon for

#### Farsund lufthavn, Lista

<b>Konesjonshaver:</b>	Lista Lufthavn A/S
<b>Landingsplassens beliggenhet:</b>	Angitt på kart merket "Luftfartstilsynet 27.07.2012"
<b>Konesjonsperiode:</b>	Fra 27.07.2012 til 26.07.2032.
<b>Vilkår:</b>	Det er fastsatt vilkår for konesjonen 27.07.2012 med hjemmel i luftfartsloven § 7-7

Bodø, 27.07.2012



Luftfartstilsynet  
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Wenche Olsen  
avdelingsdirektør  
Flyplass- og flysikringsavdelingen

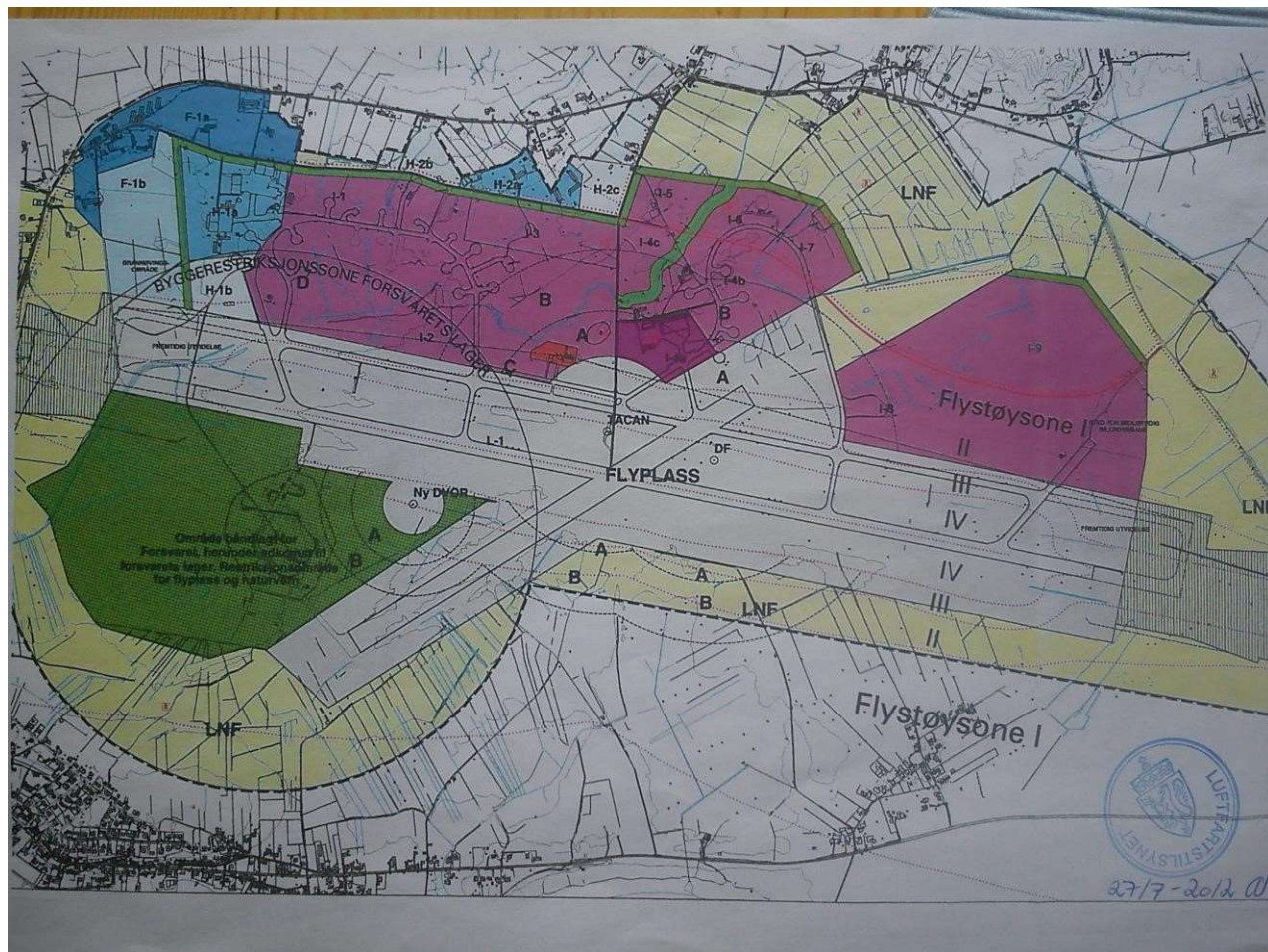
# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 2.2 Kart over konsesjonsområdet





<b>FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA</b>		
Versjon: 03	Rev. Dato: 31.12.2024	Dok. eier: Flyplassjefen

**2.3 Farsund lufthavn, Lista har ikke teknisk/ operativ godkjenning og er kun godkjent for følgende bruk:**

- Godkjent for offentlig bruk
- Maks flybevegelser pr år 3500 + 25%
- VFR dag
- Maks TOW 5700 kg
- Maks 9 pax
- SAR, Politi og Forsvaret kan dispensere fra disse bestemmelsene

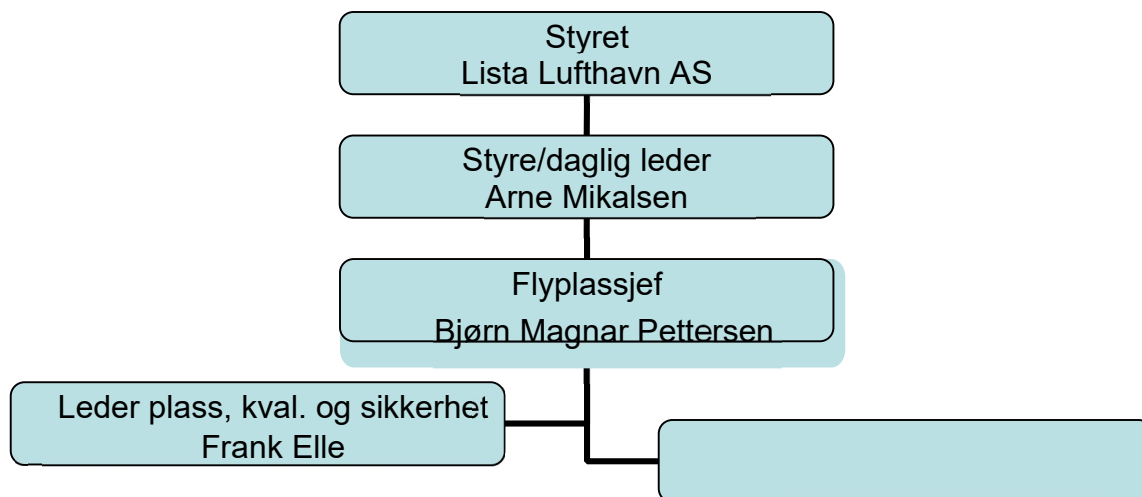
# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 3.1 ORGANISASJONSKART



**FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA**

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

**3.2 Flyplassdata Farsund lufthavn, Lista**

Godkjent for	Flyplass offentlig bruk.
Åpningstider	Man-fre 0900-1100. All flyging er underlagt PPR eller fast års avtale.
Flyplassbetegnelse	Farsund Lufthavn, Lista (ENLI) (FAN)
Beliggenhet	58° 06' 01" N 06° 37' 30" E Kartdata: WGS 84
Lufthavneier	Farsund Lufthavn AS
Flyplassbetegnelse	Farsund Lufthavn, Lista (ENLI/FAN)
Flyplassjef/ Operativ kontakt	Bjørn Magnar Pettersen telefon:917 40 618
Radiofrekvens:	Lista traffic, 126,45 Mhz
Høyde over havet	29FT
Baneretning	14/32
Rullebanelengder	14: TORA/ASDA 2778m, LDA 2504m, TODA 3080m 32: TORA/ASDA 2945m, LDA 2673m, TODA 3245m
Rullebanebredde	45 meter
Banedekke/bæreevne	PCN 45-R/B/X/T (betong)
Rullebanemerking	Merket etter kode 4-D, 45 m bredde og LDA mer enn 2400 m
Sikkerhetsområde	150m hver side rullebane senterlinje, foran baneender 300 m planert del mer enn 85m hver side fra rullebane senterlinje.
Taksebaner	Yankee 22,5m x2500m A,E: 22.5m, B,D,G:15m, C:25m mellom rullebane og Y. Dekke: Betong
Oppstillingsplattformer	Angitt i operativ instruks
Fuel	Ikke tilgjengelig
Landingsrunder/ sirkling	Sydvest av flyplassen
Spesielle forhold	Unngå flyging i tidsrom kl.11.00 og 12.30 Søn og helligdager

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

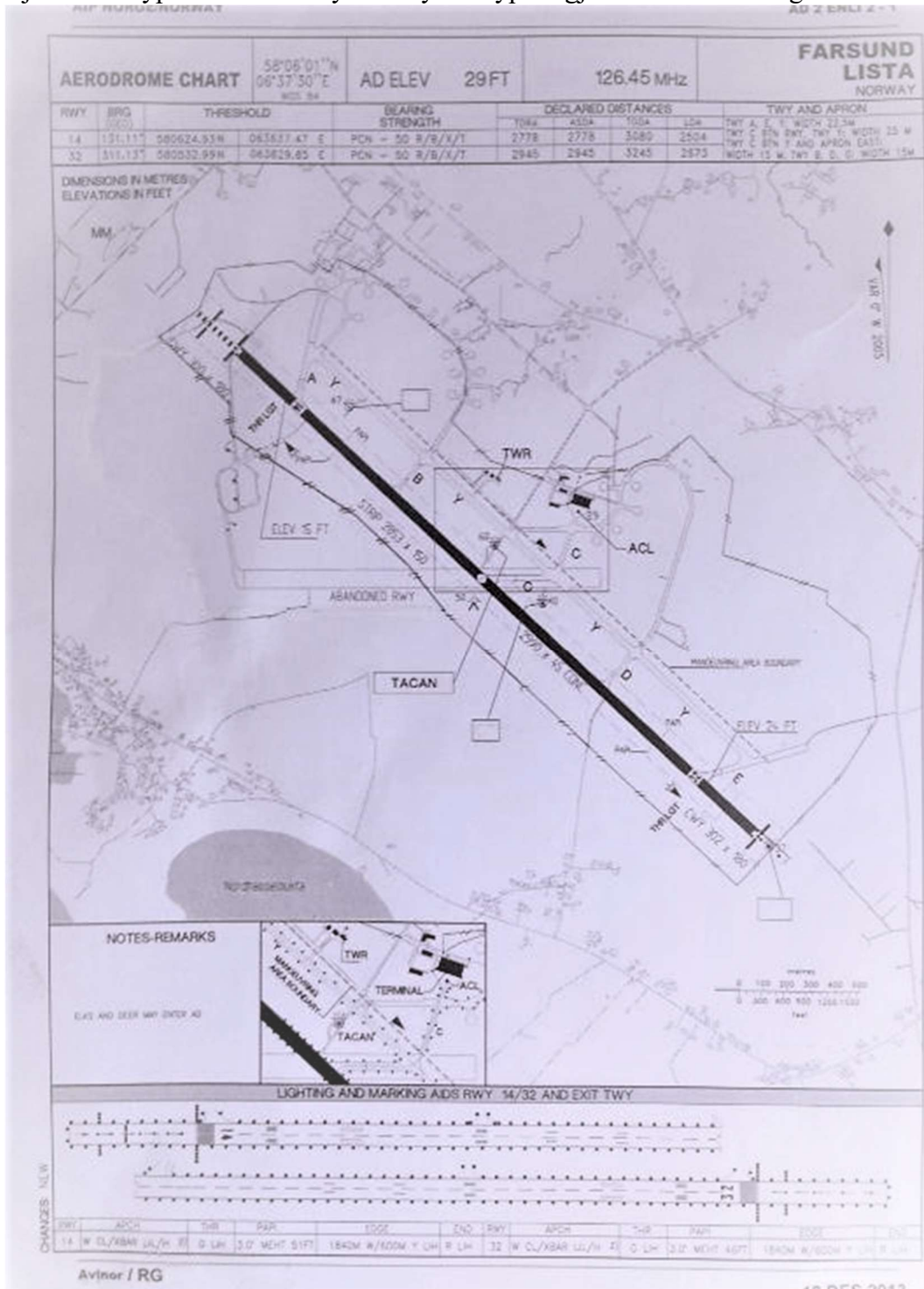
Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 3.3 Flyplasskart (AC)

Gjeldende flyplasskart med nytt innflyttet flyplassgjerde mot sør inntegnet.



# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 3.4 HINDER

Innen flyplassområdet er hytter og master/antennor for flynavigasjon. Disse er rutemalt hvitt og oransje. Hinderlysene som er plassert på disse er ikke i bruk.

Det er i horisontalflaten og konisk flate mot nord øst, faste hinder i form av master og terreng.

I horisontalflaten/koniskflate:

H.o.h	Posisjoner
Nordberg 361 FT, LGTD	580257N0063707E
Meberg 374 FT,	580736N0036755E
Kalleberg 440 FT	580724N0063831E
Maberg 302 FT	580626N0063928E
Minde 391 FT LGTD	580612N0064111E
Bryneheia 259FT	580540N0064208E
Rødlandsheia 272 FT	580519N0064230E
Snarefjell 525 FT	580708N0064138E
Grimsbyheia 299 FT	580539N0064324E
Vindmøllepark	

Det er etablert en vindmøllepark nord av flyplassen. Høyeste vindturbininstallasjon 1296FT h.o.h.

Se kart over installasjonenes lokalisering i forhold til flyplassen side 13.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

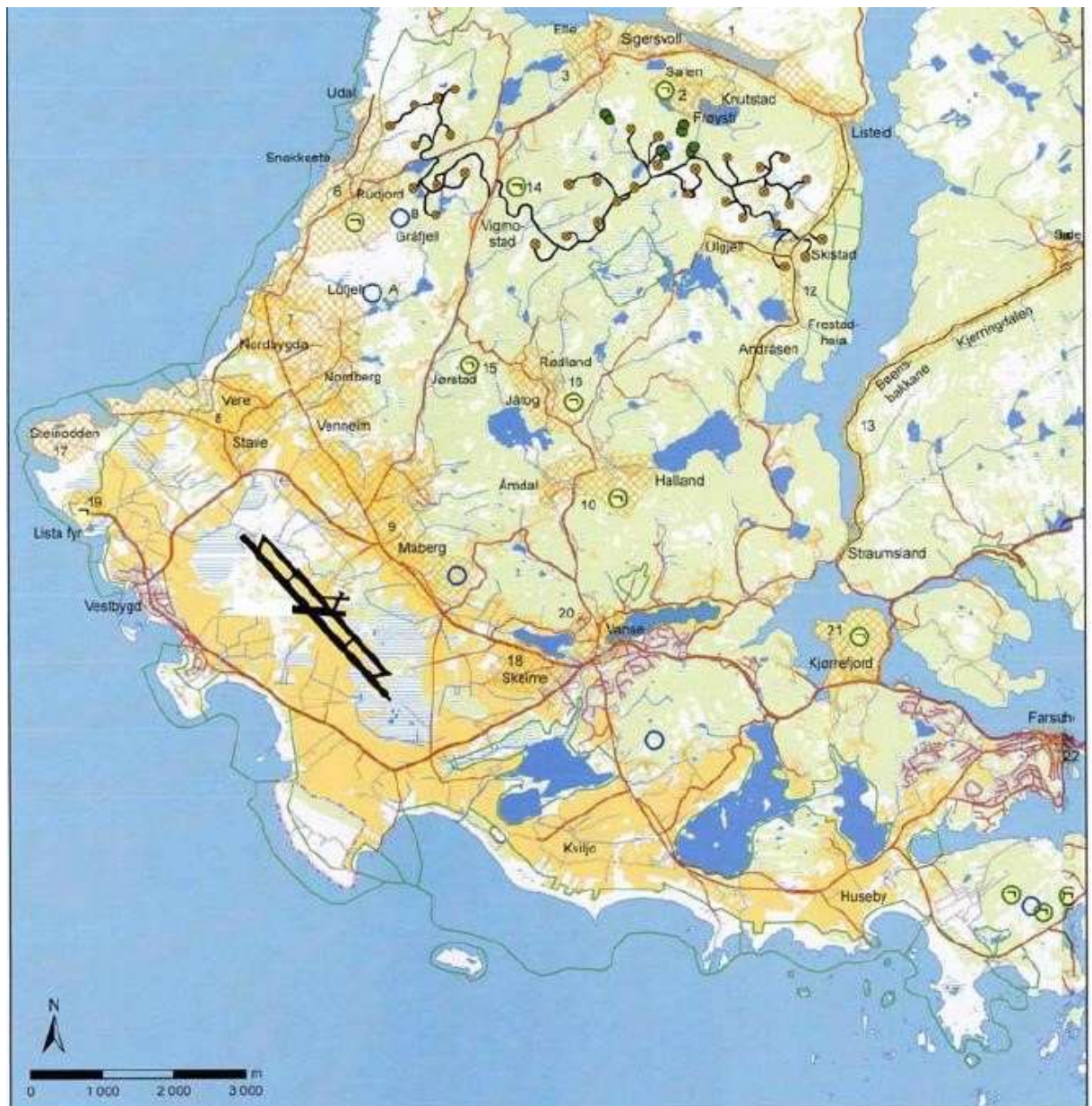
Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 3.5 Kart Lista vindmøllepark.

Lokalisering mellom Udal og Skistad. Vindmøllene er utstyrt med synkront blinkende hinderlys som gir et klart bilde av mølleområdet utstrekning og høyde.

Flyplassens rullebaner markert med svart.



# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 3.6 Airborne Wind Energy testaktivitet - midlertidig fareområde

I forbindelse med Airborne Wind Energy (v/Kitemill AS) testaktivitet på Lista er det opprettet et permanent fareområde som aktiviseres ved utstedelse av NOTAM. Området betraktes som aktivt når gyldig NOTAM foreligger.

Airborne Wind Energy (AWE) testing at Farsund Lufthavn, Lista, ENLI. Aircraft operating on a tether fixed to a generator on ground.

DANGER AREA EN D257 'AWES LISTA' ACTIVATED.

HORISONTALT - OPPGITT I GRADER OG MINUTTER (WGS84): 580704N 0063534E  
-580729N 0063616"E – 580731N 0063752E – 580617N 0064028E – 580549N 006  
4031E – 580514N 0063933E (580704N 0063534E)

ALTITUDE 4000 FT AMSL.

VHF RADIO: 126,45 MHz

CONTACT PERSON: Kitemill PHONE: +4790075724



## DANGER AREA - SHAPE

Fareområdet er formet som et polygon med 6 kanter, der kantene fra A har WGS84 koordinatene:

- A: 58° 7'3.85"N and 6°35'33.97"Ø
- B: 58° 7'29.19"N and 6°36'16.01"Ø
- C: 58° 7'31.00"N and 6°37'51.50"Ø
- D: 58° 6'17.49"N and 6°40'28.49"Ø
- E: 58° 5'49.32"N and 6°40'31.42"Ø
- F: 58° 5'13.91"N and 6°39'32.82"Ø

Området grenser til taksebanen «Yankee» uten å dekke over denne.

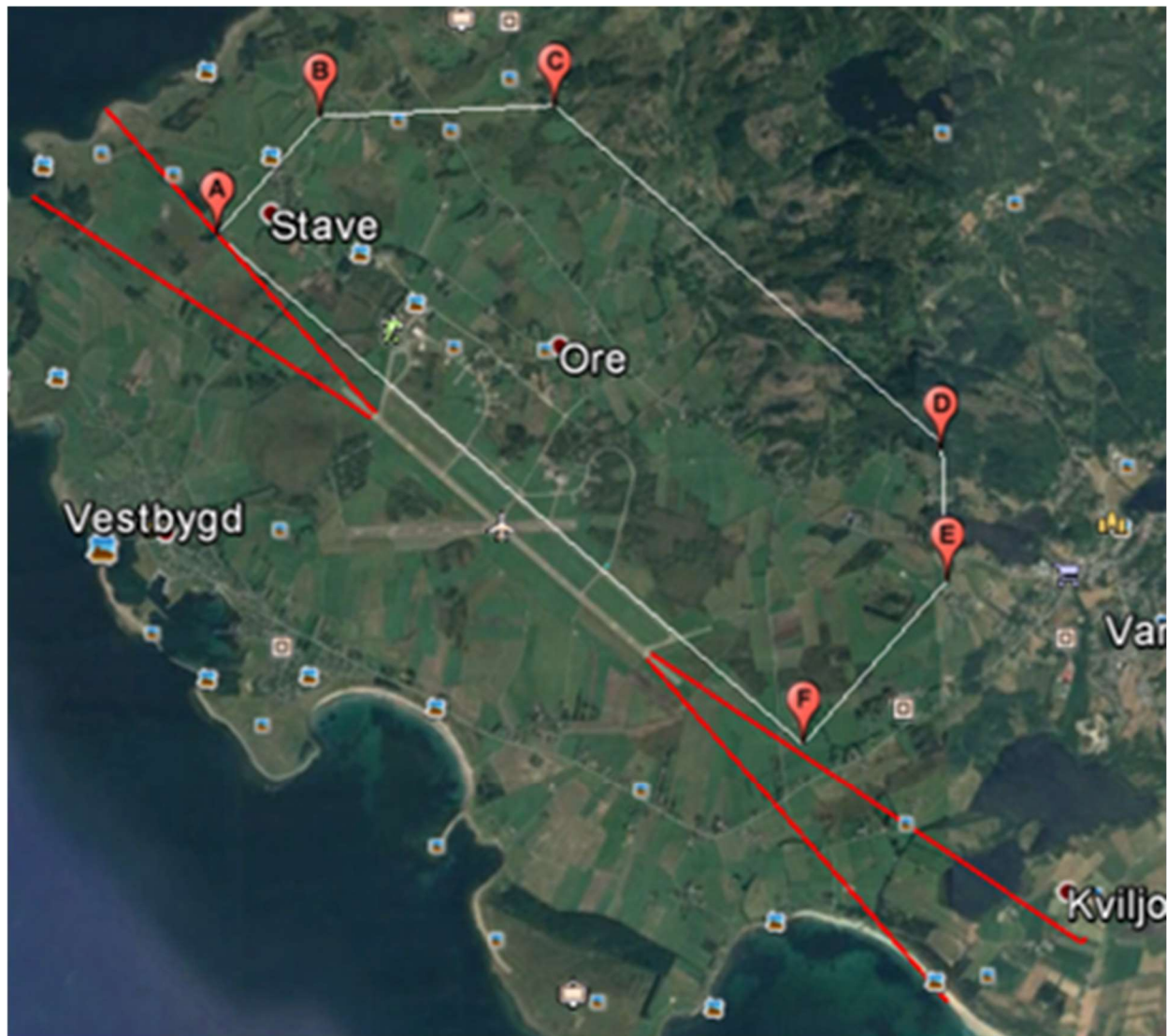
Området er plassert slik at det ikke er i konflikt med inn og -uflygingsflatene til flyplassen.



**KARTREFERANSER FOR FAREOMRÅDE**

JANUAR 2018

Figur 1. Røde linjer viser inn og utflygningsflater





# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

Figur 2. Fareområde projisert fra Bakken for hver 250 meter. Øverste linje er på 4000 fot/1219 meter



# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 3.7 Restriksjonskart Lista: Sirklingsplanet, innflygingssektorer, støysoner



### **3.8 Skilting, merking og vindpølser**

Det er montert påbudsskilt på høyre og venstre side på alle venteposisjoner til rullebanen.

Taksebane A, B, C, D, E er utstyrt med slike skilt som er røde og svarte og disse er utstyrt med aktuelt rullebanenummer og benevnt den takse bane de står ved. Avstand til rullebanens senterlinje til venteposisjonene er på Lista alltid 90m.

Det er montert opplysnings skilt ved alle taksebaner/ taksebanekryss. Disse er gule og svarte og viser retninger og taksebane benevnelse.

Grensen mellom manøvreringsområdet og oppstillingsplasser markeres med røde og svarte stoppskilt med undertekst: STOPP. Overtredelse vil alltid medføre bortvisning fra flyplassen.

Skiltene er plassert på høyre side av alle tilkjørsler til taksebane Y og på sørside av rullebanen ved alle tilkjørsler til denne, mer enn 150m fra rullebanesenterlinje.

#### **Merking**

Rullebanen er merket etter kodetall 4, bokstav D, 45m bredde og med LDA på mere enn 2400m. (BSL E 3-2) Rullebanen har innflyttede terskler. Områder i begge ender foran terskler er merket med piler da områdene er deler av rullebanen med samme beskaffenhet og bæreevne.

Det er merket venteposisjoner på alle taksebaner som slutter til rullebanen, 90m fra rullebanens senterlinje. Senterlinjemerking på taksebaner, taksebanekryss har venteposisjonsmerking.

#### **Vindpølser**

Flyplassen har to vindpølser, ved terskel 14, ved terskel 32.

### 3.9 Flynavigasjon

Der er ingen sivile flynavigasjonsinstrumenter på eller ved flyplassen.

Forsvaret har en aktiv TACAN stasjonen stående på flyplassen og denne har et restriksjonsområde som starter på r-250m kritisk område, følsomt område fortsetter til det treffer vurderingsområde. (Nærmere opplysninger gis i beskrivelse av restriksjonsområder tilhørende flynavigasjonsinstrumenter).

Det står noen hytter innenfor sikkerhetsområdet og de er merket med hindermarkering

### 3.10 Krav til kunngjøring av Flyplassdata

Farsund Lufthavn AS ved flyplassjefen eller den han bemyndiger fremskaffer, dokumentere og vedlikeholde de data om flyplassen som angis i følgende punkter:

1. Flyplassdata gjøres kjent for flyplassens brukere i Flyplasshåndboka på flyplassens hjemmeside <https://farsundlufthavn.no>.
2. Passe på at de flyplassdata som er kunngjort for flyplassen til enhver tid er korrekte.

Overvåke kartverk og tegninger for flyplassen slik at de er oppdaterte.

Grunnlagsdokumentene skal inneholde opplysninger om:

- Flyplassens beliggenhet,
- Tersklens beliggenhet,
- Flyplassens høyde over havet,
- Rullebane sikkerhetsområders lengde og bredde.
- Taksebaners overflate og bredde og benevnelse.
- Oppstillingsplattformens overflate og oppstillingsplasser.
- Merking
- Skilting
- Vindpølser
- Hinder

Faste objekter og terreng som utgjør et hinder skal kunngjøres med følgende beskrivelse:

- Hinderets posisjon i grader, minutter og sekunder
- Største høyde i fot
- Beskrivelse av objekt eller terrengets utstrekning
- Angi eventuell merking og belysning.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 4 Operasjoner og vedlikehold

### 4.1 Generelle regler for bruk av flyplassen

1. Flyplassen er åpen for offentlig bruk.

Enhver bruk er fartøysjefs sitt hele og fulle ansvar, både med hensyn til annen trafikk og hindringer på bakken og i luften. Fartøysjef har også ansvaret for å påse baneforhold og andre forhold er tilfredsstillende slik at flygingen kan forgå på en sikker og risikofri måte. Det påhviler også fartøysjef å sjekke NOTAM og planlegge sin flyging ihht det. Det gjelder både generelle NOTAM og aktivt NOTAM for Kitemill sitt fareområde.

2. Av sikkerhetsmessige grunner skal flyplassen alltid kontaktes på forhånd, enten ved å ringe 91740618/ E-post bmp@farsundlufthavn.no eller å søke via MYPPR.no

3. Brukere av flyplassen som har betalt årskort behøver ingen tillatelser utover det.

Ved flyging på Lista skal flygere innhente dagsaktuelle opplysninger om flyplassen. Det kan forekomme andre aktiviteter på og ved rullebane og taksebaner.

Flyklubbene/ fartøysjef er ansvarlige for daglig oppdatering av medlemmer, eventuelle elever og ansatte før flyging.

4. Søndager skal det imellom kl.11:00-12:30 tas hensyn til at det er flere kirker i umiddelbare nærhet av flyplassen og at nødvendig flyging gjøres i god avstand fra disse. Det skal generelt ved flyging skje til minst mulig sjenanse for naboer og øvrig befolkning.

5. Parkering av luftfartøyer gjøres ved enden av taksebane C, og på apron foran H 99. Ønske om parkering annet sted avtales med flyplassjefen for hvert tilfelle.

6. Lokal radiofrekvens er 126,45 Mhz skal benyttes av alle brukere.

7. Røyking eller bruk av åpen ild i nærheten av luftfartøyer eller i hangarer er strengt forbudt.

### Kontaktpersoner for flyplassen

Kontaktperson vedrørende flyplassen og alle fly operative spørsmål:

Flyplassjef Bjørn Magnar Pettersen +47 917 40 618/ bmp@farsundlufthavn.no eller leder plass, kvalitet og sikkerhet Frank Elle +47 482 53 395/ f.elle@venturos.no

## **4.2 Manøvreringsområdet**

Det er strengt forbudt å begi seg ut på og å oppholde seg på manøvreringsområdet uten avtale med flyplassjefen. Manøvreringsområdet avgrenses av røde og svarte stoppskilt plassert ved alle kjøremuligheter inn til området. Skiltene er merket STOP med undertekst: Passering kun etter tillatelse fra TWR. Det er strengt forbudt å passere skiltene for uautorisert personell. På flyplasskartet er skillet avmerket.

## **4.3 Oppstillingsplasser**

Oppstillingsområdet er i østre ende av taksebane C. Taksebane C leder til oppstillingsområdet foran Hangar 99. Reserveplass ved mange eller spesielle luftfartøyer er «tyskerbanens» østre ende. Flyplassjefen må kontaktes for å kunne benytte denne.

## **4.4 Slokkemidler og tiltak mot brann**

### **Slokkeutstyr**

Det er utplassert slokkeutstyr på tralle ved brannstasjonen for innledende slokking. Tralla har hengerfeste for bil. Tralla er utstyrt med 20 kg pulver og 20 kg co2. Oppbevaringsstedet er ved brannstasjonen.

### **Tiltak mot brann**

Røyking og all bruk av ild er forbudt på oppstillingsplattform og i hangarer, samt innenfor en avstand av 20 m fra luftfartøy, tankingsanlegg og hangarer. Dette gjelder også inne i kjøretøyer som befinner seg innenfor ovenfor angitte områder.

Slokkeutstyret vedlikeholdes av leder plass.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 4.5 Oversiktskart



<b>FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA</b>		
Versjon: 03	Rev. Dato: 31.12.2024	Dok. eier: Flyplassjefen

#### **4.6 Varsling ved ulykker og akutt forurensning**

**Varsling ihht til pkt 7. Beredskapsplan side 35.**



## 4.7 Flyoperative bestemmelser

Et viktig mål for Farsund Lufthavn AS er det er en utbredt trivsel blant de aktører som opererer fra flyplassen og også for eksterne brukere. Fellesskapstanken samt informasjon og kommunikasjon mellom aktørene er grunnleggende, ikke bare mellom aktørene, men også mellom aktører og flyplassledelsen, for at flyging skal foregå på en effektiv og på sikreste måte.

### Generell flyging, begrensinger i bruk

Base forhold på Farsund lufthavn:

To flyklubber, Visjon Aero og Farsund luftsportssenter

Jæren Sportflyers har egen avtale om bruk av området og opptre ihht følgene bestemmelser. Flyging med jet modellfly kan foregå uten egen kunngjøring og har anledning til å fly sammen med annen trafikk. Det er et krav at operatører av modellfly innehar modellflysertifikat A eller B for å kunne operere på Lista. Alle aktivitet skal foregå ihht til gjeldene bestemmelser for sivil luftfart og bestemmelser for flyging av droner og modellfly, herunder tilpassede klasser og godkjenninger.

### **T & G på Ryw 14 skal flyes med høyresvinger hvis det er modellfly aktivitet.**

Operatører av jet modellene skal alltid være på radio på 126,45 Mhz. Det skal meldes blindt før hver avgang og etter hver landing. Jet modellene har anledning til å bruke taksebane Y til sine aktiviteter og er normalt lokalisert på taksebane Y ved tårnet.

Det skal ikke forekomme start eller landing på Yankee mellom rullebane avkjørsel B og D hvis der er taksende fly på taksebane C.

Jet modellflyging skal foregå på nordøst siden av taksebane Y og i god avstand fra innflygings sektorene. Line øst og line vest begrenser utstrekningen i lengderetningen.

Flyging med modelljets er godkjent forutsatt at dette foregår i henhold til dette kapittelet med vedlegg, øvrige retningslinjer i håndboka og nasjonale myndighetspåbud.

Aktiviteten skal ellers foregå i henhold til retningslinjer for Jæren «sportflyers» i kap. 4.12 og ihht kart

Fallskjermhopping tillates. Ved forespørsel vil utforming av regelverk iverksettes.

Dersom det oppstår uenigheter mellom aktører, skal flyplassjefen ta avgjørelsen.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 4.8 RETNINGSLINJER FOR JÆREN SPORTSFLYERS VED BENYTTELSE AV LISTA LUFTHAVN.

Alle brukere av Lista Lufthavn forplikter seg til å følge retningslinjer gitt i Flyplasshåndboka for Farsund lufthavn. Håndbokas siste revisjon skal leses og signeres for lest før flyplassen benyttes. Dette administreres av Jæren Sportsflyers, heretter kalt JSF.

Fly ansvarlig skal være førstemann gjennom port/ inn i trafikkområde for fly ved avtalt flyving.

Flyradio må være på med riktig frekvens (126,45 Mhz) før passering av bom.

All ferdsel på området skal skje varsomt – spesielt ved innkjøring. Hastigheten er maks 60 km/t ved ferdsel på flyplassområdet – bruk hodet!

Ved kjøring på takse bane Y skal nød blink brukes og flyradio være med.

Flyving er kun tillatt for medlemmer av JSF og andre inviterte klubber, med gyldig NLF medlemskap og betalt avgift.

Det skal ikke være start eller landing med modelljets mellom rullebane avkjørsel B og D mens det er taksende fly på taksebane C

Flyving skal alltid foregå med en «vingmann» / spotter og innenfor anvist område, se skisse.

All start og stopp skal foregå i «readyboks», ha alltid brannslukker tilgjengelig.

Failsafe skal settes til tomgang eller stopp.

Området skal holdes ryddig og pent, ta med egen søppel.

Fly ansvarlig er sistemann til å forlate plassen og har da som oppgave å se etter om dette blir overholdt og evt. rydde plassen.

Medlemmer og andre som ikke skal fly henvises til å parkere utenfor bom/trafikkområde for fly.

Ved eventuelle spørsmål/innsigelser fra tredjepart skal det refereres til inngått avtale mellom Lista Lufthavn og JSF. Kopi skal til enhver tid ligge i koffert til flyradio sammen med disse retningslinjer.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

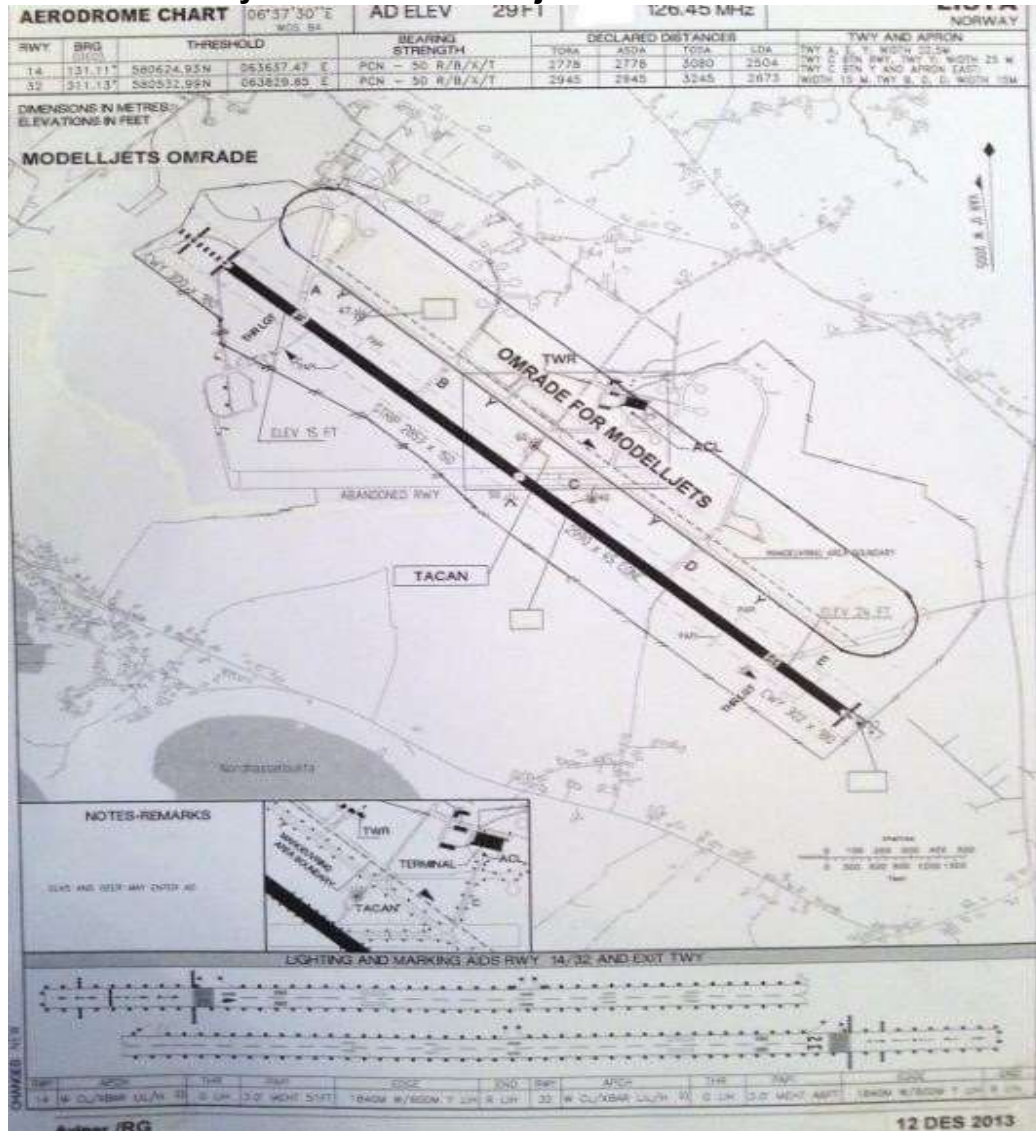
Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

HUSK: Sjekk alltid flyet og alle funksjoner FØR avgang!

## 4.9 Kart over flyområde for modelljets



#### **4.10 Droneflyging på eller ved flyplassområdet**

Fjernstyrte innretninger som er ment å bevege seg i lufta og som ikke brukes utelukkende for rekreasjon, sport eller konkurranse, vil være luftfartøy som er omfattet av RPAS-begrepet. Dette innebærer at de regler som gjelder for bemannet luftfart også i utgangspunktet kan komme til anvendelse for RPAS, Droner og modellfly operasjoner. **Det er fartøysjef som til enhver tid har ansvaret for å følge gjeldene lover og bestemmelser ifm egen flyging.**

Droneflyging inne på flyplassområdet skal på forhånd være avtalt med flyplassjefen og det vil være krav at operatør benytter radio på 126,45 MHz. Det kan gis dispensasjon fra dette krav.

#### **4.11 Rapportering**

##### **Uregelmessigheter**

Uregelmessigheter i driften på flyplassen skal alltid rapporteres til flyplassjefen. Brukere av lufthavnen plikter å kontakte flyplassledelsen om det oppdages uautoriserte bevegelser og aktiviteter av ulovlig art på området. Likeledes om der oppdages skader på anlegg og installasjoner. Innrapporterte forhold vil bli registrert i Lista Lufthavns system med den hensikt å danne grunnlag for forbedringer.

##### **Uhell**

Uhell skal straks rapporteres flyplassjef. Berørte parter har generell orienteringsplikt i forbindelse med skadeoppgjør etc.

##### **Ulykker/ Hendelser**

Ulykker med personskade av enhver karakter, enten det er luftfartøyer, kjøretøyer av ethvert slag eller andre ulykker, skal alltid straks meddeles flyplassjefen, I tillegg skal nødvendige og tilhørende myndigheter varsles.

Piloter skal rapportere skriftlig til luftfartstilsynet. Mikrofly rapporterer til sitt forbund og til flyplassjefen.

#### **4.12 Stenging av flyplass**

Flyplassjefen kan stenge hele eller deler av flyplassen for trafikk under forhold som medfører risiko for flytrafikken. Flyplassen kan også stenges ved andre behov og uten videre begrunnelse.

#### **4.13 Arrangementer.**

Det avholdes tidvis arrangementer på flyplassen. Flystevner, fly inn.

Ved flystevner/ flyshow må det i god tid før arrangementet ønskes avholdt, søkes om tillatelse for dette fra luftfartstilsynet.

Arrangører av flystevner/ fly-inn og lignende skal alltid i forkant varsle Stavanger kontroll.

Flystevner kan etter avtale påregne å kunne benytte hele oppstillingsområdet helt ut til manøvreringsområdet. Publikum skal oppholde seg på anvist plass og det kreves avgrensning i form av inngjerding. Egne avtaler gjøres med arrangør ved hver anledning

Fly-inn stevner arrangeres av lokalt flymiljø, disse arrangerer vakthold og ordner med forsvarlig parkering av fly. Tilholdsstedet er oppstillingsplass taksebane C eller annet sted etter nærmere avtale med lufthavna.

Det avholdes arrangementer av annen karakter, brannbil testing, testing av utrykningskjøretøyer i regi av politiet, trafikk skoler og andre kjøretøys treff.

Det er ikke anledning til å ta inn publikum uten etter tillatelse fra flyplassjefen ved slike treff.

Max fartsgrense på flyplassområdet er fastsatt til 60 km i timen og kjøring i slike tilfeller tillates på taksebane Y, med vaktmann og eventuelt markører mot taksebane C.

Utrykningskjøretøyer er unntatt fartsbegrensningene.

Lufthavna kan ved spesielle arrangementer og operasjoner stenge flyplassen i det aktuelle tidsrom aktiviteten dette foregår.

I forbindelse med arrangementer/ aktiviteter som gjør at flyplassen stenges for annen aktivitet så kunngjøres dette på MYPPR.no, lokal varsling til klubbene og andre som har adgang til flyplassområdet.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 4.14 Avgifter

Privat- og klubb fly:

Årskort kr. 2.500, - (Fri bruk av flyplassen iht. instruks).

Startavgift: Kr. 250.- pr. gang. Ved en serie avganger/ landinger (T/G) betales det avgift for første og siste avgang.

Priser for bruk av flyplassen til ervervsmessig flyging etter avtale med flyplassjef

Bjørn Magnar Pettersen: 917 40 618 e-post [bmp.farsundlufthavn.no](mailto:bmp.farsundlufthavn.no)

Alle priser vises i Norske kroner og er inkludert MVA der dette er aktuelt.

## 4.15 Ferdsel og adgang

### Ferdsel og adgang, generelt.

Det føres oversikt over personer og kjøretøy som til enhver tid har adgang og kjøretillatelse innenfor sikkerhetsgjerdet. Flyplassjefen eller den han bemyndiger bestemmer hvem som skal innvilges adgang til område og hvem som eventuelt må ha følge under et opphold. Flygere med eget fly, behøver ikke adgangskort, men må være opplyst om lokale ferdselsbestemmelser for å kunne ferdes på området. Kun personell fast tilknyttet flyplassvedlikeholdet, eller personell etter avtale med flyplassjefen, kan ferdes på manøvreringsområdet (passere røde stoppskilt), da alltid med blinklys.

Ferdsel til og fra hangar 1,2,3,4 skal primært foregå inn veiport bak hangar 99. Klubbhuset (bygg 101) skal bruke porten i gjerdet, etter egen ordning etter avtale med flyplassjefen. Kjøretøyer settes på landsiden.

Kjøretøy som skal krysse rullebane skal stoppe ved merkede venteposisjoner, 90m fra rullebane senterlinje for å forvise seg om at det ikke er flyging på gang.

Kjøring skal i hovedsak alltid foregå i vindens retning og fører skal forvise seg grundig om at det ikke foregår flyging. Fartsgrense er 60 km/t

Personell som utfører arbeide på sikkerhetsområdet, skal være iført sikkerhetstøy og være kjent med prosedyrer opphold og arbeidsoppgaver. Hver enkelt ansatt er ansvarlig for sine egne handlinger. komponenter, gods og eiendelers innhold under

## FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

oppholdet på Farsund Lufthavn, eller i forbindelse med landing eller avgang fra lufthavnen.

Kjøretøyer har vikeplikt for fly i bevegelse.

Bare personell involvert i vedlikehold av luftfartøyer har anledning til å oppholde seg ved disse.

De som ferdes på flyplassen plikter å forlate området fritt for gjenstander som kan utgjøre en fare for aktiviteter og miljø.

Ferdse på flyplassområdet med våpen/jaktvåpen uten tillatelse av flyplassjefen medfører politianmeldelse og bortvisning

Det føres en oversikt over personell og kjøretøy som til enhver tid har adgang inn forbi sikkerhetsgjerdet til flyplassen.

- 1. Overtredelse av ferdselsbestemmelsene kan medføre permanent bortvisning fra plassen.**
- 2. Flyplassen kan ikke dispensere fra offentlige fartsgrenser. Utrykningskjøretøyer har egne regler.**
- 3. Dersom det er utvist grov uaktsomhet, kan Farsund Lufthavn, lufthavnens ansatte eller personer som utfører oppgaver på vegne av Farsund Lufthavn, holdes ansvarlig for tap eller skade på luftfartøy, luftfartøyets deler.**

#### **4.16 Ytre miljø - Miljøhensyn**

##### Generelt

Ved alle aktiviteter skal forholdet til det ytre miljø ivaretas.

Alle som opererer på flysiden, skal ha fokus på følgende:

- Kast eller etterlat aldri avfall på flysiden.
- Gjenstander og fremmedlegemer som flyr omkring eller ligger og flyter på bakken skal samles opp og legges i avfallsboksene.
- Alle personer som ferdes på flysiden plikter å fjerne gjenstander som åpenbart utgjør et hinder eller en fare for luftfartøy.
- Leiere/brukere av flyplassens fasiliteter er selv ansvarlige for at alt avfall fjernes fra flyplass området. Avfallssekker, utrangert utstyr, m.m. må aldri henges eller etterlates utendørs på flysiden.
- Containere må bare oppstilles på flysiden etter forutgående avtale med Farsund Lufthavn. Avfallscontainere på flysiden skal alltid være forsynt med lokk for å hindre at avfallet flyr rundt på området og forårsaker FOD.
- Byggemateriale m.m. som deponeres på flyplassområde skal alltid være fastsurret og avskjernet mot kraftig vind eller jet-blast.

Ved spill av olje, drivstoff eller andre tærende eller brannfarlige stoffer skal den som har forvoldt spillet sørge for at dette straks blir fjernet og brakt til et sted anvist av flyplassjefen. Omkostningene ved fjerning av spillet skal dekkes av den som har forvoldt spillet.



Dersom det oppdages forurensing fra tidligere aktivitet av luftforsvaret, deponier, fyllinger, tankanlegg, skal Forsvarets Bygningstjeneste via flyplassjefen kontaktes for videre saksbehandling.

#### **4.17 Tiltak mot fugl og dyr.**

Flyplassens personell overvåker fuglebestanden med den hensikt at fly/fugl kollisjoner skal unngås. Brukere av flyplassen må være oppmerksom på at fugl allikevel kan forekomme, spesielt i fugletrekktiden på høsten.

Det advares spesielt mot sporadisk tilstedeværelse av traner og grågås i fugletrekktiden, som er store og langsomme flygere. Et årlig høstfenomen er små vadefugler som da trekker og hviler på banesystemene.

Det kan forekomme at hjortedyr er på eller krysser flyplassen, selv om området er innegjerdet av 2-2,5 m høyt gjerde.

Utdriving må forsøkes før ev. nødvendighet felling foretas. Slik felling må gjøres av godkjent storviltjeger. Jeger engasjeres av Farsund Lufthavn AS.

Felling av dyr gjøres ihht avtale med Farsund viltnevd.

Slevdalsvannet naturreservat ligger umiddelbart vest for terskel 14 og består av et ca. 450 dekar stort siv skogsområde som er en del av den innegjerdede del av flyplassen.

#### **4.18 Vedlikeholds aktivitet**

Flyplassens sikkerhetsområder består av over 1500 dekar flatmark. 15 lokale bønder vedlikeholder områdene i form av slått. Bøndene er og skal være spesielt opplært i ferdsel og oppførsel på en flyplass og deltar og i den generelle overvåkingen av flyplassområdet spesielt med hensyn til skadeverk og ferdsel.

I forholdsvis korte perioder i forbindelse med slått vil det kunne være mange landbruksmaskiner på grøntområdene, samt at det kan forekomme at rundballer kan komme til å bli liggende på områdene over natten.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

Spesielle jordbruksaktiviteter som en vet samler spesielt mye fugl, f.eks. pløying skal på forhånd avtales. Flyplassjefen kan og ved spesielle anledninger komme til å nekte bruk av land.

Lagring av rundballer over tid på flyplassområdet tillates ikke.

## **5. Rapportering av flybevegelser**

Farsund lufthavn, Lista har en begrensning i antall flybevegelser, oppgitt i konsesjonsvilkårene. (3500 + 25%). Flyplassjefen er pålagt å registrere antall reelle bevegelser pr år.

Denne rapportering skal i praksis skje en gang pr år. Alle brukere må rapportere antall starter. Ved touch & go skal alle avganger regnes med. Brukere pålegges å ha et system for å registrere bevegelser samt å rapportere til flyplassjefen. Registrering gjøres også i MYPPR.no og rapport hentes derifra.

## **6. Bakke – plass, elektro, brann/ redningstjeneste og ATS tjeneste**

### **Formål**

Formålet er å forebygge luftfartsuhell som skyldes mangler ved drift og vedlikehold av ferdelsområdet, sikkerhetsområdene, hinderfriheten, skilt og merking på en flyplass.

### **Inspeksjoner og plasstjeneste**

Ferdelsområdet blir regelmessig inspisert av plasstjenesten

### **Elektrotjeneste ref. lokalt regelverk kap.7**

Ingen krav

### **Brann og redning**

Det er ikke etablert brann og redningstjeneste på lufthavna.

### **ATS Lista (kontrolltårn)**

Tårnet er ikke bemannet og det utføres ingen former for ATS tjenester. Det er plassert en flyradio i tårnet med Frekvensen for Lista Traffic er 126,45MHZ.

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

## 7. BEREDSKAPSPLAN

### 7.1 Varsling av krise eller ulykke.

BSL A 1-3 er forskrift for varsling og rapportering av Luftfartsulykker eller hendelser.

#### Telefon og kontaktliste ved varsling.

Nødnummer

<b>110</b> Brann	Brann og akutt forurensing
<b>112</b> Politi	Politi og redningssentral
<b>113</b> Lege/ambulanse	Medisinsk nødhjelp

#### Luftfartsulykke og luftfartshendelse varsles til:

Havarikommisjonen	63 89 63 00
Hovedredningssentralen i Stavanger	51 64 60 00
Agder politidistrikt	02800

#### Melding til brannvesen og til politiet skal i tillegg ha følgende informasjon:

Tid og sted for hendelsen.

#### Øvrige varslinger.

Flyplassjef, tlf. 917 40 618

Flyplasseier/ dagligleder, tlf. 991 60 701

#### På ulykkesstedet.

Assistere skadet personell til lege/Ambulanse

Etter at skadd/forulykket personell er fjernet skal ulykkesstedet sikres.

#### Flyplassens ansvar

Så fort som mulig åpne hovedport slik at nødetatene fritt kan komme frem til ulykkesstedet

# FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA

Versjon: 03

Rev. Dato: 31.12.2024

Dok. eier: Flyplassjefen

Så langt som mulig bistå brann, søk og redningsetaten og politiet

Politi bestemmer hvem som skal uttale seg til media som gjelder hendelsen og kontrollerer at Politiet besørger videre varsling

Fartøysjef eller tilhørende operative enhet er ansvarlig for rapportering til myndigheter.

## 7.2 Orienteringskart ved hendelser



<b>FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA</b>		
Versjon: 03	Rev. Dato: 31.12.2024	Dok. eier: Flyplassjefen

## 8. Øvrige håndbøker



<b>FLYPLASSHÅNDBOK FOR FARSUND LUFTHAVN, LISTA</b>		
--	--	--

Versjon: 03	Rev. Dato: 31.12.2024	Dok. eier: Flyplassjefen
-------------	-----------------------	--------------------------
